

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2004

22 juli 2004

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw **Marijke Dillen** –

houdende wijziging van het decreet betreffende het onderwijs XIII-mozaïek

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het decreet betreffende het onderwijs XIII-mozaiiek werd een nieuw wettelijk kader gecreëerd voor reclame en sponsoring. Maar dat decreet heeft geen duidelijkheid gebracht. Het bevat geen duidelijke richtlijnen. De volledige verantwoordelijkheid wordt naar de scholen doorgeschoven met een aantal vage, algemene aanwijzingen waaraan vormen van sponsoring of mededelingen die rechtstreeks of onrechtstreeks tot doel hebben de verkoop van producten of diensten te bevorderen, moeten voldoen.

Het decreet heeft allerlei vormen van sponsoring en reclame mogelijk gemaakt. Vandaag stellen we vast dat sponsoring of reclame op vele scholen voorkomt in een of andere vorm. Reclame en sponsoring moeten evenwel niet enkel in het basisonderwijs, maar ook in het secundair onderwijs volledig worden geweerd, om verschillende redenen.

Reclame noch sponsoring zijn te verenigen met de onderwijskundige taken van de school. Zo is het onder meer de opdracht van scholen om leerlingen op te voeden tot kritische burgers. Dat houdt ook in dat de school leerlingen kritisch leert omgaan met reclame en sponsoring, die beide als hoofddoelstelling hebben aan te zetten tot consumptie. Dat moet op een neutrale wijze gebeuren, wat onmogelijk kan als er binnen de schoolmuren sponsoring aanwezig is en mededelingen die rechtstreeks of onrechtstreeks de verkoop van producten of diensten bevorderen.

Indien de school zich met sponsoring en bovenvermelde mededelingen inlaat, maakt ze aan de leerlingen duidelijk waar haar voorkeur naar uitgaat. Zo kunnen leerlingen onmogelijk kritisch en afstandelijk nadenken over publiciteit. Daarnaast is het in de praktijk ondenkbaar dat een school een beroep kan doen op verschillende bedrijven binnen één bedrijfstak, maar zal het veeleer voorkomen dat ze een beroep doet op één bedrijf. Op die wijze kan dat bedrijf rechtstreeks of onrechtstreeks invloed uitoefenen in de betrokken school.

Bedrijven verwachten wederdiensten van de school die ze sponsoren. Zo is het gevaar niet denkbeeldig dat scholen altijd alle aankopen zullen doen bij die bedrijven die bepaalde activiteiten sponsoren.

Scholen hebben de vrijheid te kiezen of ze al dan niet een beroep doen op sponsoring. Maar dat heeft tot gevolg dat er ongelijke financiële situaties ontstaan. Scholen worden in de praktijk vaak gedwongen een beroep te doen op sponsoring. Doen zij dat niet, dan moeten zij met minder financiële middelen het schoolbeleid voeren. Dat heeft tot gevolg dat er ongelijke onderwijskansen worden gecreëerd voor de leerlingen, afhankelijk of ze naar een school gaan waar wel of geen beroep wordt gedaan op inkomsten uit sponsoring. Ook zijn niet alle scholen even ‘interessant’ voor de bedrijfswereld voor sponsoring, bijvoorbeeld scholen in kansarme buurten.

Tot slot wil de indiener benadrukken dat samenwerkingsverbanden los van sponsoring tussen bedrijven en scholen nuttig zijn en zelfs noodzakelijk worden in de toekomst. Er zijn voorbeelden te over om dat te illustreren: de organisatie van stages, bedrijfsbezoeken, scholing voor leerlingen en leerkrachten, de uitwisseling van knowhow, enzovoort. Hier is het echter belangrijk dat alle betrokken partners op voet van gelijkwaardigheid staan en dat alle belanghebbende scholen uit één regio bij deze samenwerking betrokken worden. Dat moet decretaal worden georganiseerd, waarbij er nauwlettend op moet worden toegezien dat de scholen hun autonomie kunnen behouden.

Marijke DILLEN

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs XIII-mozaïek wordt artikel V.10 vervangen door wat volgt:

“Artikel V.10

Er wordt geen politieke, noch commerciële propaganda gevoerd in een onderwijsinstelling, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald in artikel V.12.”.

Artikel 3

In hetzelfde decreet wordt artikel V.12 vervangen door wat volgt :

“Artikel V.12

§ 1. Een inrichtende macht staat enkel sponsoring of mededelingen toe die rechtstreeks of onrechtstreeks tot doel hebben de verkoop van producten of diensten te bevorderen, op voorwaarde dat die volledig buiten de schooluren verloopt en volledig los staat van de pedagogische opdracht en de onderwijsopdracht van de school.

De inrichtende macht zorgt ervoor dat:

- 1° de activiteiten vrij blijven van bedoelde mededelingen, behalve indien de mededelingen louter attenderen op het feit dat de activiteit of een gedeelte van de activiteit georganiseerd wordt door middel van een gift, een schenking of als een prestatie om niet of dat de activiteit of het gedeelte van de activiteit verricht wordt onder de reële prijs door een bij name genoemde natuurlijke persoon, rechtspersoon of feitelijke vereniging;
- 2° de sponsoring en de mededelingen, bedoeld in het eerste lid kennelijk niet onverenigbaar

zijn met de pedagogische en onderwijskundige taken en doelstellingen van de school;

- 3° de sponsoring en de mededelingen, bedoeld in het eerste lid de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van de school niet in het gedrang brengen.

§ 2. Alle door de inrichtende macht verstrekte leermiddelen blijven volledig vrij van mededelingen die rechtstreeks of onrechtstreeks tot doel hebben de verkoop van producten of diensten te bevorderen.”.

Marijke DILLEN
